

مقاومت دارویی گونه های کاندیدایی جدا شده از پریتونیهایی

قارچی به روش PCR-RFLP

مریم علی نژاد (MSc)^۱، آیت اله نصرالهی عمران (PhD)^{۲*}، سیدجمال هاشمی (PhD)^۳

۱- دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

۲- گروه قارچ شناسی دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

۳- گروه قارچ شناسی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

دریافت: ۹۰/۱/۱۹، اصلاح: ۹۰/۴/۸، پذیرش: ۹۰/۶/۱۶

خلاصه

سابقه و هدف: پریتونیت های قارچی بیماری نسبتاً نادری می باشند که با عوارض جدی اعم از ناخوشی و ضریب بالایی از مرگ و میر و حذف تصادفی بیماران از برنامه دیالیز صفاقی همراه می باشند. گونه های کاندیدایی مهمترین عامل مسبب پریتونیت های قارچی در این بیماران محسوب می شوند. هدف از این مطالعه جداسازی گونه های کاندیدا از بیماران مبتلا به عفونت صفاقی به روش ملکولی و سپس تعیین تست حساسیت گونه های ایزوله شده نسبت به داروهای ضد قارچی می باشد.

مواد و روشها: این مطالعه مقطعی طی یکسال نمونه برداری (نمونه های صفاق) از ۲۱۰ بیمار دیالیز صفاقی مشکوک به عفونت صفاق شهر تهران انجام گرفت. شناسایی ایزوله ها از طریق آزمایشات میکروسکوپی مستقیم و کشت بر روی محیط کروم آگار، کورن میل آگار و تست لوله زایا در سرم گاوی، تست اوره آز و شناسایی بیوشیمیایی از طریق کیت API 20 انجام گرفت. گونه های ایزوله شده از طریق روش مولکولی PCR-RFLP تایید گردیدند. تست حساسیت دارویی گونه های کاندیدایی جدا شده به روش میکرودیولوشن برات مطابق با راهنمای استاندارد NCCLS M27 انجام شد.

یافته ها: از مجموع ۲۱۰ نمونه بررسی شده ۴۰ مورد (۱۹/۰۵٪) براساس آزمایشات پریتونیت میکروبی تشخیص داده شدند که تنها ۹ مورد (۲۲/۵٪) پریتونیت کاندیدایی بود که مطابق با روش مولکولی PCR-RFLP جهت تایید روش های فنوتیپی اشاره شده، تعیین گونه شدند. از ۹ مورد کاندیدای جدا شده ۵ مورد (۵۵٪) کاندیدا آلبیکنس، ۱ مورد (۱۱٪) کاندیدا کفیر، ۲ مورد (۲۲٪) کاندیدا گیلرموندی و ۱ مورد (۱۱٪) کاندیدا پاراپسیلوزیس بودند. MIC برای گونه های آلبیکنس (فلوسیتوزین ۲ μg/ml) فلوکونازول ۲ μg/ml، آمفوتریسین B ۱ μg/ml) برای کاندیدا کفیر (فلوسیتوزین ۲-۴ μg/ml) فلوکونازول ۱-۰/۵ μg/ml، آمفوتریسین B ۱-۰/۵ μg/ml) و برای گونه پاراپسیلوزیس (فلوسیتوزین ۰/۵ μg/ml) فلوکونازول ۱ μg/ml، آمفوتریسین B ۰/۵ μg/ml بود.

نتیجه گیری: براساس نتایج این مطالعه شناسایی دقیق گونه های مختلف کاندیدا آلبیکنس و غیر کاندیدا آلبیکنس مسبب پریتونیت های کاندیدایی پس از دیالیز صفاقی ضروری می باشد.

واژه های کلیدی: کاندیدا، پریتونیت، مقاومت دارویی، حداقل غلظت مهارکنندگی، واکنش زنجیره ای پلیمرز - قطعات چندشکلی محدودشونده طولی.

مقدمه

باکتریهای گرم مثبت توسط استافیلوکوکهای کوآ گولاز مثبت، استافیلوکوک اپیدرمیدیس و استافیلوکوک اورئوس ایجاد شده که استافیلوکوس اورئوس بعنوان یک ارگانیسم مهاجم در این بیماران که به درمان مقاومت بیشتری نشان می دهد، مطرح می باشد (۳). باکتریهای گرم منفی نیز از طریق روده سبب ایجاد پریتونیت می گردند که از جمله آنها می توان به عفونت هایی با باکتریهای کمپیلوباکترها، اشرشیاکلی و پریتونیتی پلی میکروبیال، باکتریهای بی هوازی گرم منفی اشاره

دیالیز صفاقی از روش های درمانی گسترده ای است که تقریباً در ۱۰٪ از بیمارانی که از ناکفایتی کلیه رنج می برند استفاده می شود. مشکل اصلی این روش افزایش خطر ابتلا به عفونت صفاقی (پریتونیت) می باشد (۱۰۲). پریتونیت یکی از مهمترین مشکلات اصلی در این بیماران می باشد که با عفونتهای شدید و مکرر می تواند منجر به از دست رفتن صفاق و قطع دیالیز شده و حتی ممکن است به سپتی سمی و احیانا مرگ بیانجامد. پریتونیت های میکروبی

این مقاله حاصل پایان نامه مریم علی نژاد دانشجوی کارشناس ارشد میکروبیشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن می باشد.

* مسئول مقاله:

آدرس: تنکابن، صندوق پستی ۵۵۹-۴۶۸۱۵، تلفن: ۰۱۹۲-۴۲۷۱۱۰۵

روش های جذب و تخمیر قندها می باشند. بعضی از روشها با وجود کارایی، اعتبار کافی و قابلیت شناسایی وسیع مخمرها، بسیار گرانبیقیمت و غیر قابل کاربرد رومرزه در آزمایشگاههای قارچ شناسی مثل سیستم Sequencing, vitek هستند. برخی نیز با حساسیت بالا مثل استفاده از پروبهای طراحی شده برای شناسایی هرکدام از گونه ها ویژگی کمتری دارند. در مطالعه حاضر رویکرد مبتنی بر تقویت اسیدهای نوکلئیک ناحیه rDNA، از (Polymerase Chain Reaction, PCR) و پلی مرفیسم حاصل از تاثیر آنزیم ها ی محدودالانثر (Restriction Fragment Length Polymorphism, RFLP) برای شناسایی کاندیداهای مهم پاتوژن ایزوله شده از بیماران استفاده گردیده است (۱۶). امروزه به علت کشف داروها و ترکیبات ضد قارچی جدید از یک سو و مشاهده مقاومت پاره ای از عوامل قارچی نسبت به برخی از داروها مانند فلوسیتوزین و امفوتریسین B و همچنین افزایش میزان بروز عفونتهای قارچی و استفاده از داروهای ضد قارچی مختلف از طرف دیگر بیش از پیش نیاز به آزمایش تعیین حساسیت دارویی جهت قارچها احساس می شود و انجام آزمایشات برای تعیین حساسیت عامل بیماری نسبت به داروهای ضد قارچی در کلیه این بیماران ضروری به نظر می رسد (۱۶و۱۷).

از آنجائیکه در ارتباط با حساسیت های کاندیدای جدا شده از بیماران دیالیز صفاقی در ایران اطلاعاتی در دست نمی باشد و تاکنون هیچ بررسی در این خصوص صورت نگرفته، لذا اولین بار در این مطالعه با سنجش حساسیت دارویی کاندیداهای جدا شده از این بیماران با استفاده از روش کشت و تایید ملکولی گونه ها، اقدام شد تا قدمی در شناسایی و چگونگی حساسیت ایزوله های ایرانی کاندیدایی پرتونیتهای قارچی برداشته و بدین وسیله سهم کوچکی در ارتقای سلامت جامعه داشته باشیم.

مواد و روشها

این مطالعه مقطعی که طی یک دوره زمانی دوازده ماهه از اردیبهشت ۸۸ الی اردیبهشت ۸۹ انجام گرفت، تعداد ۲۱۰ نمونه مایع دیالیز صفاقی از بیمارانی که از طریق صفاق دیالیز می شدند و مشکوک به پرتونیت قارچی بودند انتخاب گردیدند که ۱۰۰ نمونه آنها از بیمارستان های امام خمینی، شریعتی، مدرس و کلینیک شقای تهران و ۱۱۰ مورد دیگر نیز از طریق نمونه گیری منزل به منزل در حضور پرستار حاضر بر بالین بیماران و در نهایت رعایت شرایط استریل داخل سرنگ ها جمع آوری گردیدند. برای هر بیمار پرسشنامه ای تکمیل گردید. نمونه ها به آزمایشگاه مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران منتقل و مورد بررسی قرار گرفتند. سپس بر روی یک بخش از نمونه ها آزمایش میکروسکوپی مستقیم انجام شد و بقیه نمونه ها بر روی محیط های ساپورد دکستروز آگار فاقد سیکلوهگزیمید و حاوی کلرامفنیکل Sodium (Dodecyl Sulfate, SDA)، کورن میل آگار، کروم آگار کشت داده و در نهایت جهت انجام آزمایش جذب قندها (اگزانوگرافیک) با استفاده از کیت API20CAUX در محیط Beaf Extra Agar تحت بررسی قرار گرفتند. شناسایی و افتراق گونه های مخمری ایزوله شده در محیط کشت ساپورد براساس PCR-RFLP انجام گرفت (۱۸). این روش بسیار ساده و سریع و مطمئن و موثر جهت افتراق ایزوله های کلینیکی کاندیدای جدا شده از بیماران

نمود (۴و۵). در مقایسه با پرتونیت های باکتریایی، پرتونیت های قارچی نسبتا نادر هستند. علائم و نشانه های پرتونیت های قارچی با یک پرتونیت باکتریال تفاوتی ندارد این در حالیست که در این بیماران اغلب مصرف قبلی آنتی بیوتیک یا یک حمله اولیه پرتونیت باکتریال وجود داشته است. پرتونیت های قارچی نه تنها با عوارض جدی اعم از ناخوشی بوده، بلکه با ضریب بالایی از مرگ و میر و حذف تصادفی بیماران از برنامه دیالیز صفاقی همراه می باشد. گروهی از پزشکان درمان انتخابی ضد قارچی و سپس برداشت کاتترها را در این حالت توصیه می کنند (۶و۷). گونه های کاندیدا، رایج ترین پاتوژن های قارچی ایزوله شده از پرتونیت های قارچی می باشند. فراوانی گونه های متفاوت کاندیدا در این مورد بسیار متنوع و بین ۷۵-۱۰۰٪ از موارد پرتونیت های قارچی می باشد (۸). پرتونیت های کاندیدایی یکی از رایج ترین اشکال کاندیدیازیس در بخش مراقبت های ویژه به دنبال جراحی های داخل شکمی می باشد. گونه های کاندیدا بخشی از فلور نرمال ناحیه شکم و روده در این اشخاص می باشند، لذا ایزوله شدن آنها از مایعات خروجی شکمی بیماران یا در نتیجه دستکاری دستگاه گوارش و یا به دنبال زخم هایی که پس از جراحی حاصل می شوند، تعجب آور نیست (۲و۵). البته علاوه بر نوع آلیکنس گونه تروپیکالیس نیز می تواند عامل پرتونیت ناشی از کاتتر در این بیماران باشد (۹و۱۰).

موارد شیوع کاندیدا آلیکنس در پرتونیت قارچی غالب بوده ولی در بعضی از گزارشات موارد شیوع کاندیدیازیس مهاجم در این بیماران در تغییر شیفیت به سوی کاندیداهای غیرآلیکنس از جمله کاندیدا پاراپسیلوزیس را می توان اشاره نمود. وجود هر نوع فاکتور زمینه کلاسیک مثل دیابت، سبب تضعیف سیستم ایمنی و توسعه عفونت کاندیدایی در پرتونیت های ناشی از کاندیدا می شود (۱۱و۱۲). در هر صورت ارگانسیم های اخیر به داروهای ضد قارچی متداول به ویژه ترکیبات آزول مانند فلوکونازول حساسیت متفاوتی نشان می دهند. ممکن است، در آینده ای نه چندان دور بتوان کاندیدا را به عنوان پاتوژنهای قابل توجه به لحاظ فوریت های تشخیصی، به شمار آورد (۱۳و۱۴). با اینحال در اکثریت موارد بروز پرتونیت به علت حضور باکتری های پاتوژن و تعداد کم گونه های کاندیدا، شناسایی زود هنگام ایزوله های کاندیدا در سطح گونه جهت شروع درمان های ضد قارچی و تسهیل کنترل عفونت های بیمارستانی ضروری است. جهت درمان این بیماران انجام تستهای حساسیت برای شناسایی ایزوله های مقاوم و حساس به آزولها و امفوتریسین B با استفاده از روشهای استاندارد جهت قضاوت روشهای درمانی الزامی است (۱۵و۱۶). روش های متعددی تاکنون برای تعیین هویت مخمرها بخصوص کاندیدا به کار رفته است. روشهای فنوتیپی با استفاده از دیسک های قندی و کیت های تجارتهی مثل API و بالآخره روش های جدید خودکار مثل سیستم vitek، روش های سرولوژی سیستم تجارتهی Candida chek و روش های ژنوتیپی نیز متنوع بوده از جمله آن می توان به استفاده از پرایمرهای اختصاصی در Multiplex PCR, PCR، استفاده از پروبهای اختصاصی هرگونه (Restriction Fragment Length Polymorphism, RFLP) جهت تعیین توالی ژنی ناحیه خاص و Real – time PCR اشاره نمود. تمام روشهای فوق الذکر مفید بوده و هر کدام مزایا و معایب خاص خود را دارند. بعضی قادر به شناسایی تعداد محدودی از گونه های کاندیدایی مثل کروم آگار و کاندیدا چک بوده و بعضی علی رغم قابلیت شناسایی دامنه وسیعی از مخمرها، وقت گیر و کاربر مثل

استفاده از روش Broth Microdilution و مطابق با روش استاندارد NCCL M27 A انجام گرفت. جهت بررسی MIC از داروهای فلوکونازول، آموتریبین B و ۵-فلوروسیتوزین استفاده گردید. رقت های سریالی از داروهای ذکر شده طبق دستورالعمل استاندارد تهیه گردید. سپس ۱۰۰ میکرولیتر از غلظت ۲ برابر دارویی مورد نظر را بدون حفرات ۱ تا ۱۰ میکروپلیت های مسطح توزین کرده به طوریکه حفره اول مشتمل بر بیشترین غلظت دارو و حفره ۱۰ حاوی کمترین غلظت دارو باشد (۱۹). سپس به هریک از حفره ها ۱۰۰ میکرولیتر از سوسپانسیون سلولی مخمری با غلظت ۲ برابر اضافه شد و بدین ترتیب اینها ۱:۱ رقیق شده و به غلظت نهایی لازم رسیدند، حفره کنترل رشد بعد از حفره ای که کمترین غلظت دارویی را داشت در نظر گرفته شد. این حفره حاوی ۱۰۰ میکرولیتر از محیط کشت بدون دارو و ۱۰۰ میکرولیتر از سوسپانسیون مخمری بود و به عنوان ملاکی جهت مقایسه رشد با سایر حفرات از آن استفاده شد. همچنین یکی از حفرات به عنوان شاهد یعنی حاوی محیط ولی فاقد دارو و ارگانسیم در نظر گرفته شد. میکروپلیت ها در دمای ۳۵ درجه سانتیگراد به مدت ۴۸ ساعت انکوبه گردیدند. مشابه مراحل ذکر شده فوق از تهیه سوسپانسیون مخمری تا انجام تست برای هر یک از ایزوله های رفرانس حساس و مقاوم به آژول و حساس به سایر داروهای ضد قارچی نیز انجام گرفت و نتایج به دست آمده به عنوان استاندارد جهت قضاوت در مورد تعیین MIC (Minimum Inhibitory Concentration) کاندیداهای جدا شده از بیماران اعم از آلیکس و غیر آلیکس به داروهای مورد آزمایش استفاده گردید. پایینترین غلظت دارویی مربوط به حفره ای است که قارچ بعد از ۴۸ ساعت انکوباسیون در آن رشد قابل مشاهده ای ندارد. میزان رشد در مقایسه با حفره کنترل رشد که فاقد هرگونه دارو بوده و همچنین با حفره شاهد بدون دارو و ارگانسیم سنجیده شد، خواندن نتایج MIC با استفاده از آینه به راحتی ممکن بود (۲۰-۱۸). داده های با استفاده از تست مجذور کای X^2 تجزیه و تحلیل و $p < 0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

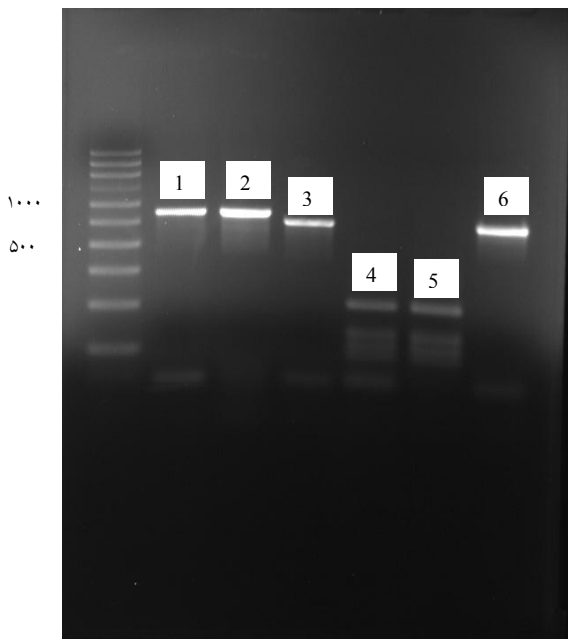
یافته ها

در این مطالعه از ۲۱۰ فرد مورد مطالعه ۱۱۳ نفر (۵۳/۸٪) را مردان و ۹۷ نفر (۴۶/۲٪) را زنان تشکیل دادند. تمام بیماران دارای بیماریهای زمینه ای از جمله فشار خون، نارسایی کلیه، پیوند کلیه، دیابت، سندرم نفروتیک و غیره بودند که در بین آنها دیابت با ۱۲۵ مورد (۵۹/۵٪) بیشترین درصد را شامل شدند. بیماری در تمام گروههای سنی با دامنه ۱ الی ۹۰ ساله مشاهده گردید که گروه سنی ۷۰-۶۰ ساله با ۵۸ مورد (۲۷/۶۲٪) بیشترین گروه سنی درگیر بیماری بودند. از ۲۱۰ نمونه مایع صفاق بررسی شده تنها ۴۰ مورد (۱۹/۰۵٪) از آنها براساس علائم بالینی، آزمایشات مستقیم و کشت به لحاظ پریتونیت میکروبی (اعم از موارد باکتریال و قارچی) مثبت و بقیه یعنی ۱۷۰ مورد (۸۰/۹۵٪) دیگر منفی بودند. از موارد پریتونیت میکروبی مثبت فوق ۲۷ مورد (۶۷/۵٪) را مردان و ۱۳ مورد (۲۲/۵٪) را زنان تشکیل دادند. ارتباط معنی داری میان بروز انواع پریتونیت های میکروبی و جنسیت بیماران وجود نداشت. با توجه به آزمایشات مستقیم، کشت و ملکولی از بین ۴۰ مورد پریتونیت میکروبی، ۹ مورد (۲۲/۵٪) پریتونیت کاندیدایی، ۳۱ مورد (۷۷/۵٪) پریتونیت باکتریایی تشخیص داده شدند

می باشد بنابراین دارای حساسیت بالاست. DNA همه نمونه ها به روش Glass bead و فنل کلروفرم استخراج شدند. در این مرحله جهت استخراج DNA یک لوپ باکتریولوژی حدود ۱۰ میلی متر مکعب از کلنی تازه برداشت و به تیوب ۱/۵ میلی متری ایندرف منتقل و ۳۰۰ میکرولیتر بافر لیز شامل ۱۰۰ میلی مولار تریس EDTA pH=۱۰/۸ و ۱۰۰ میلی لیتر نمک طعام و ۱٪ SDS و ۱۰-X و ۳۰۰ میکرولیتر مخلوط فنل کلروفرم ۱:۱ و حدود ۲۰۰ میکرولیتر پرل های شیشه ای bead glass به قطر ۱ میلی لیتر اضافه گردید و مدت ۳ دقیقه با دست به شدت تکان داده شد. آنگاه ۵ دقیقه در دور ۵۰۰۰ سانتریفوژ و مایع رویی به تیوب جدید منتقل شد و ۴۰۰ میکرولیتر کلروفرم اضافه و پس از سانتریفوژ مجدد و انتقال مایع رویی به تیوب جدید مقدار یک حجم ایزوپروپانول سرد و ۱٪ حجم استات سدیم ۳ مولار PH=۸ اضافه و پس از ۱۰ دقیقه نگهداری در ۲۰- درجه سانتیگراد، به مدت ۱۵ دقیقه در دور ۱۰۰۰۰ سانتریفوژ شده و پس از شستشوی رسوب حاصله با الکل ۷۰ درجه نهایتاً در ۵۰ میکرولیتر آب مقطر حل گردیده تا موقع استفاده در فریزر ۲۰- درجه سانتیگراد نگهداری شود. برای انجام موفق PCR پس از انجام آزمایش های متعدد سرانجام مواد زیر با غلظت های ذکر شده برای انجام یک واکنش ۲۵ میکرولیتری استفاده گردید. بافر PCR (۲/۵ میکرولیتر) و پرایمرهای رفت (Intra Transcribed Spacer, ITS) ۱ و ۳ و پرایمرهای برگشت ۲ و ۴، ITS، ۲۵ پیکومول و ۲۰۰ میکرومولار dNTP و آنزیم DNA tag polymerase ۱/۲۵ واحد و DNA الگو ۱ میکرولیتر (حدود ۱۰ نانوگرم) آب مقطر دیونیزه به حجم لازم تا رسیدن به حجم ۲۵ میکرولیتر بود. برنامه اجرا شده برای PCR عبارت از حرارت ۹۵ درجه به مدت ۶ دقیقه یک سیکل برای دناتوراسیون اولیه و ۹۴ درجه به مدت ۳۰ ثانیه و ۵۶ درجه بمدت یک دقیقه و ۷۲ درجه به مدت ۴۵ ثانیه و جمعاً ۳۰ سیکل برای تکثیر DNA و تکثیر نهایی در ۷۲ درجه به مدت ۵ دقیقه و یک سیکل به منظور تفکیک قطعات DNA. با آگاهی از اندازه محصول PCR و نیز قابل رنگ آمیزی و قابل رویت کردن آنها هر کدام از محصولات PCR روی ژل آگارز الکتروفورز شدند.

RFLP: ۵ میکرولیتر از محصولات PCR را با ۱/۵ میکرولیتر Restriction enzyme buffer و ۰/۵ میکرولیتر Restriction enzyme cfoI و ۸ میکرولیتر HPLC grade water به خوبی مخلوط کرده و به مدت ۲ ساعت در ۳۷ درجه سانتیگراد انکوبه شد.

الکتروفورز: ۵ میکرولیتر از محصولات PCR یا RFLP به مدت ۴۵ دقیقه الی یک ساعت با ولتاژ ۸۰ الی ۱۰۰ ولت الکتروفورز شد. برای محصولات PCR از آگارز ۱/۵٪ و برای محصولات RFLP از آگارز ۲٪ استفاده گردید. یکی از چاهک های ژل به مارکر اختصاص داده شد. برای الکتروفورز نیازی به Loading Buffer نیست و محصولات PCR مستقیماً به چاهک ها اضافه شدند. گونه های مخمری با توجه به الگوی الکتروفورتیک حاصله و با در نظر گرفتن اندازه های بدست آمده از آنالیز سکناس ها تشخیص داده می شدند. این روش برای شناسایی گونه های مهم شناخته شده مخمرها جنس کاندیدا و مبتنی بر تقویت اسیدهای نوکلئیک ناحیه rDNA با استفاده از PCR و آن گاه پلی مرفیسم حاصل از تاثیر آنزیم های محدودالتر (RFLP) طراحی شده بود. اعتبار این سیستم قبلاً مورد آزمون قرار گرفته و با استفاده از این مجموعه، تست ها به صورت ساده دقیق و سریع قابل اجرا شد (۱۶ و ۱۵). تست حساسیت دارویی با

شکل ۲. PCR-RFLP، ۳ گونه کاندیدا، خط ۱-۳-PCR Product، کاندیدا گیلر موندی، کاندیدا گیلر موندی، کاندیدا کفیر، خط ۴-۶ بترتیب RFLP گونه های کاندیدا، کاندیدا گیلر موندی، کاندیدا گیلر موندی، کاندیدا کفیر را نشان می دهد، ردیف M مارکر مولکولی

که از ۹ مورد مثبت پربتونیت کاندیدایی ۶ نفر را مردان و ۳ نفر دیگر را زنان تشکیل دادند (جدول ۱). هر ۹ مورد مخمر کاندیدایی مشاهده شده در آزمایشات مستقیم، تماما با موفقیت PCR شدند اما فقط ۷ مورد آنها با تکنیک RFLP تعیین گونه شدند و ۲ مورد از آنها به دلیل تشکیل باندهای بسیار ضعیف محصولات PCR با تکنیک RFLP شناسایی نشدند (شکل ۱ تا ۳) اما سایز باندهای مشابهی با کاندیدا آلیکنس داشتند به منظور شناسایی دقیقتر و تعیین هویت گونه های کاندیدای غیر آلیکنس از روش API استفاده شد. کاندیدا آلیکنس با ۵ مورد (۵۵/۵٪) بیشترین درصد و کاندیدا موندی با ۲ مورد (۲۲/۵٪)، کاندیدا کفیر و کاندیدا پاراپسیلوزیس نیز هر کدام با یک مورد (۱۱٪) کمترین درصد ایزوله های کاندیدایی جدا شده را به خود اختصاص داده بودند (شکل ۱ تا ۳). نتایج بررسی حساسیت دارویی با MIC_{۵۰} و MIC_{۹۰} گونه های کاندیدایی جدا شده فوق از پربتونیت قارچی با روش میکرودیولوشن برات (NCCLS M-27) در این بیماران بیانگر این مطلب بود که دامنه MIC_{۵۰} و MIC_{۹۰} بدست آمده برای فلوکونازول و آمفوتریسین B و ۵-فلوروسیتوزین آنها در دامنه MIC گونه های رفرنس قرار داشتند (جدول ۲). برای تعیین MIC کلیه آزمایش ها به صورت داپلیکیت (سری ۲ تایی) برای هر ارگانیزم و هر دارو انجام پذیرفت.

جدول ۱. مقایسه نتایج آزمایشات مستقیم، کشت و روشهای مولکولی حاصله از نمونه های مثبت پربتونیت ایزوله شده از بیماران دیالیز صفاقی مورد بررسی (۸۸-۸۹)

نوع آزمایش	نوع آزمایش مستقیم	کشت مثبت	PCR	RFLP
پربتونیت قارچی	۹	۷	۹	۷
پربتونیت باکتریایی	۳۱	۳۳	۳۱	۳۳
جمع	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰

شکل ۱. الکتروفورز محصولات PCR ۳ گونه کاندیدا، شماره های ۱-۶ بترتیب برای کاندیدا آلیکنس، کاندیدا آلیکنس، کاندیدا کفیر، کاندیدا پاراپسیلوزیس، کاندیدا گیلر موندی، کاندیدا گیلر موندی، ردیف M مارکر مولکولی پذیرفت

شکل ۳. برش آنزیمی محصولات PCR گونه های کاندیدا با آنزیم MSP I، خط ۱-۶ به ترتیب: کاندیدا آلیکنس، کاندیدا آلیکنس، کاندیدا آلیکنس، کاندیدا پاراپسیلوزیس، کاندیدا گیلر موندی، کاندیدا گیلر موندی، ردیف M مارکر مولکولی

جدول ۲. نتایج تست حساسیت داروهای ضد قارچی (MIC) از ۹ مورد کاندیدای ایزوله شده در پریتونیت کاندیدایی بیماران دیالیز صفاقی مورد با روش استاندارد (NCCLS M-27)

MIC ₉₀ μg/ml	MIC ₅₀ μg/ml	دامنه MIC بر حسب μg/ml	داروهای ضد قارچی	گونه های کاندیدایی ایزوله شده
۲-۴	۰/۵	۰/۱۲۵-۰/۶۴	فلوکانازول	کاندیدا آلیبکس (۵ مورد)
۰/۰۱۲۵-۱	۰/۰۳۱۳	۰/۰۳۱۳-۱۶	آمفوتریسین B	
۲-۸	۰/۵	۰/۱۲۵-۶۴	۵-فلوروسیتوزین	
۰/۵-۲	۰/۵	۰/۱۲۵-۰/۶۴	فلوکانازول	کاندیدا گیلرموندی (۲ مورد)
۰/۵-۱	۰/۲۵	۰/۰۳۱۳-۱۶	آمفوتریسین B	
۰/۵-۴	۱	۰/۱۲۵-۶۴	۵-فلوروسیتوزین	
۰/۵-۱	۰/۲۵	۰/۱۲۵-۰/۶۴	فلوکانازول	کاندیدا پاراپسیلوزیس (۱ مورد)
۰/۵-۱	۰/۲۵	۰/۰۳۱۳-۱۶	آمفوتریسین B	
۰/۵-۴	۱	۰/۱۲۵-۶۴	۵-فلوروسیتوزین	
۰/۵-۱	۰/۲۵	۰/۱۲۵-۰/۶۴	فلوکانازول	کاندیدا کفیر (۱ مورد)
۰/۵-۱	۰/۲۵	۰/۰۳۱۳-۱۶	آمفوتریسین B	
۰/۵-۴	۱	۰/۱۲۵-۶۴	۵-فلوروسیتوزین	

بحث و نتیجه گیری

در این تحقیق از ۲۱۰ نمونه مایع صفاق بیماران که دیالیز صفاقی شدند تنها ۴۰ مورد از آنها براساس علائم بالینی و انجام آزمایشات کشت و مستقیم پریتونیت بودند که فقط ۹ مورد از آنها در آزمایشات مستقیم از نظر وجود عناصر قارچی مثبت بودند. از این ۹ نمونه، تنها ۷ مورد کاندیدا از کشت جداگردید، پس از انجام PCR نیز هر ۹ نمونه هم از کشت مثبت نمونه ها و هم به طور مستقیم از طریق استخراج DNA کاندیدا از خود مایع صفاقی که در آزمایشات مستقیم به لحاظ حضور عناصر قارچی مثبت بودند، جداسازی انجام گرفت. طی مطالعاتی که از طرف انجمن بین المللی بیماران دیالیزی بر روی بیماران که دیالیز صفاقی انجام می دادند صورت گرفت، مشاهده شد که ۰/۰۵٪ از این بیماران به دنبال بروز پریتونیت شیفت به همودیالیز داشتند. شیوع پریتونیت در سال اول در این افراد که از مشکلات مربوط به کاتتر می باشد ۴/۲٪ پریتونیت های مربوط به نشی مایع دیالیز ۳/۹٪ و میزان شیوع پریتونیت به علت مشکلات روحی در این افراد ۲/۶٪ بود (۱۳ و ۲۱). در حدود ۰/۰۲ - ۰/۰۱ از موارد پریتونیتیس به دنبال دیالیز داخل صفاقی در ماه گزارش شده که ۱۰-۲٪ از این موارد پریتونیتیس مربوط به گونه های کاندیدا می باشد.

مطالعات نشان می دهد که عفونت های ناشی از کاندیدا و به ویژه آلیبکس، تروپیکالیس، پاراپسیلوزیس، گلابراتا و غیره گزارش شده است (۱۶ و ۱۷). در این مطالعات ابتدا استرین های کاندیدای جدا شده از مایعات صفاقی بیماران با روش های آزمایشات مستقیم و کشت تعیین هویت شدند. از طرفی به علت مشخصات فنوتیپی یکسان برخی از گونه های کاندیدا از جمله کاندیدا دابلینسیس با آلیبکس از روشهای تشخیصی دیگر از جمله روش های مولکولی نیز بهره گرفته شد، لذا جهت اطمینان از شناسایی صحیح نوع کاندیدای ایزوله شده در این مطالعه از تکنیک PCR-RFLP کمک گرفته و در نهایت به انجام تست

حساسیت دارویی در آنها پرداخته شد (۲۳ و ۲۲). جهت شروع درمان انواع پریتونیتها (اعم از باکتریایی و قارچی)، شناسایی عامل ایجاد کننده پریتونیت اولین قدم برای شروع درمان و اقدامات درمانی صحیح می باشد. لذا حتما باید آزمایشات مستقیم و کشت و روش های شناسایی مولکولی در کنار یکدیگر انجام گیرند تا به انجام تست حساسیت های دارویی در آنها پرداخت. شناسایی گونه های مختلف کاندیدا از یکدیگر از روی مشخصات ظاهری کلنی در محیط کشت به هیچ عنوان امکان پذیر نبوده و نیاز به آزمایشات تکمیلی دارد. به همین جهت کلنی های جدا شده بر روی محیط کورن میل آگار توئین ۸۰ کشت داده شد. برخی استرین های کاندیدا آلیبکس بیشتر از ۲ روز بر روی محیط کورن میل آگار توئین ۸۰ (CMA-) (T80) باید بمانند تا تولید کلامیدوسپور کنند، لذا پلیت ها را بیشتر از ۴۸ ساعت باید نگهداری کرد. با توجه به رعایت شرایط فوق در مطالعه اخیر از ۷ نمونه ای که به لحاظ کشت کاندیدا مثبت شدند، ۳ مورد از آنها کاندیدا آلیبکس و ۴ مورد دیگر نیز گونه های دیگری از کاندیدا (گیلرموندی، پاراپسیلوزیس، کفیر) بودند. لذا جهت تمایز گونه های ارگانسیم از یکدیگر استفاده از تستهای تکمیلی دیگری نیز ضروری می باشد در روش کشت اخیرا گزارش هایی مبتنی بر استفاده از محیط کروم آگار کاندیدا به عنوان یک محیط افتراقی در تشخیص گونه های مختلف کاندیدا مشاهده می شود، رنگ کلنی ها براساس واکنش آنزیم - سوستر که برای هرگونه اختصاصی می باشد، متنوع است (۲۲).

نتایج کشت ۴ گونه از کاندیدا بر روی این محیط نشان داد که کاندیدا آلیبکس بر روی این محیط کلنی های سبز- آبی و کاندیدا کفیر کلنی های سفید - صورتی و کاندیدا پاراپسیلوزیس نیز بر روی این محیط کلنی های بنفش - صورتی و کلنی های مربوط به ۲ مورد از کاندیدا گیلرموندی جدا شده از محیط کشت سابرو دکستروز آگار بر روی این محیط کلنی های کرم - بنفش ایجاد

کردند. روش های تکمیلی دیگری که در کنار روش های کشت فوق الذکر انجام گرفت استفاده از کیت API 20 AUX جهت تایید، تعیین هویت گونه های شناخته شده با روش های کشت ذکر شده در بالا می باشد. کیت API برای تشخیص سریع مخمرهای شایع و نادر روش با ارزشی است (۱۷). در این مطالعه تنها به روش های کشت جهت شناسایی ایزوله های مخمری از بیماران بسنده شد و رویکرد جدیدی از متدهای مبتنی بر DNA برای شناسایی کاندیداهای مهم پاتوژن ایزوله شده از بیماران به کار گرفته شد. این روش برای شناسایی گونه های مهم و شناخته شده مخمرهای جنس کاندیدا و مبتنی بر تقویت اسیدهای نوکلئیک ناحیه rDNA با استفاده از PCR و آنگاه پلی مرفیسم حاصل از تاثیر آنزیم های محدودالتر (RFLP) می باشد. این روش بسیار ساده، سریع دقیق و قابل اجرا می باشد. الگوهای RFLP تولید شده برای هر گونه کاندیدا کاملاً اختصاصی است. کاندیدا آلیکس به عنوان شایعترین گونه ها و به دنبال آن کاندیدا پاراپسیلوزیس، تروپیکالیس، گلابراتا، کروزوئی با کمک این روش شناسایی می شوند.

در مطالعه حاضر نتایج حاصل از PCR-RFLP جهت شناسایی ایزوله های کلینیکی از بیماران با نتایج حاصل از کشت نمونه ها بر روی محیط کروم اگر مقایسه و تایید می شوند. دانشمندان با استفاده از ۶ آنزیم، روشی را برای تمایز ۱۲ مخمر شناخته شده کلینیکی در سطح گونه از طریق تکثیر زیر واحدهای کوچک 18SRNA ریپوزومی و شناسایی گونه های کاندیدا توسط PCR-RFLP به کار بردند در تمام این مطالعات گونه های کاندیدا توسط این روش تمایز می شوند (۱۶ و ۱۸). اما در مطالعه اخیر تنها با استفاده از یک آنزیم برشی MSPI محصولات تکثیری PCR هر ۴ گونه کاندیدا که دلیل اصلی بروز بالای ۹۵٪ از عفونت ها هستند، شناسایی می شوند. این آنزیم الگوهای برشی خاص هرگونه را ارائه می کند. علاوه بر این نتایج حاصل از آنالیز PCR-RFLP ایزوله های کلینیکی مورد آزمایش قابل مقایسه با نتایج نمونه های کشت شده بر روی محیط کروم آگار کاندیدا می باشد. متأسفانه برش آنزیمی کاندیدا آلیکس و کاندیدا دابلینسیس با MSPI الگوهای الکتروفوریک مشابهی داشته و به آنزیم دیگری نیز جهت تمایز این ۲ گونه نیازمند بودیم. در مطالعه حاضر آنزیم برشی MSPI جهت دستیابی به بهترین الگوهای طولی مختص هرگونه انتخاب شد. برش در نواحی ITS گونه های متفاوت کاندیدا توسط MSPI باندهایی با سایز های مختلف تولید می کند. این باندها در مورد کاندیدا آلیکس، گلابراتا، تروپیکالیس، کروزوئی ۲ عدد و در مورد کاندیدا گیلرموندی سه عدد می باشد. اما هیچ جایگاه شناسایی جهت برش در ناحیه ITS توسط MSPI برای کاندیدا پاراپسیلوزیس گزارش نشده است. لذا محصول PCR و محصولات برشی حاصل برای آن سایز مشابهی خواهند داشت. بنابراین پس از تکثیر ناحیه rDNA قارچی توسط پرایمرهای همگانی ITS1, ITS4 و برش آنزیمی محصولات PCR توسط آنزیم برشی MSP I قطعاتی با سایزهای مختلف تولید می شوند که تعداد این قطعات در مورد آلیکس ۲ عدد و در مورد گیلرموندی ۳ عدد می باشد اما هیچ جایگاه شناسایی برای کاندیدا پاراپسیلوزیس و کفیر وجود نداشت محصولات PCR و برش آنزیمی آنها سایز مشابهی داشتند از آنجائیکه وزن مولکولی نمونه شماره ۴ تقریباً به کاندیدا پاراپسیلوزیس نزدیک بود و آزمایشات تاییدی کشت بر روی محیط ساپرو دکستروز آگار و ایجاد کلنی های چروکیده توسط پاراپسیلوزیس در این محیط و تولید رنگ صورتی و بنفش بر روی محیط

کروم آگار در دمای ۳۷ درجه پس از ۴۸ ساعت موید این مطلب بود زیرا کلنی های کاندیدا کفیر در محیط های فوق به شکل موکوئیدی و سفید تا صورتی می باشد. نتایج به دست آمده در این بررسی نشان داد که کاندیدا آلیکس با فراوانی ۵/۵۵٪ و کاندیدا گیلرموندی با فراوانی ۵/۲۲٪ به ترتیب ارگانسیم های غالب جدا شده در ایجاد پریتونیت های قارچی بودند. کاندیدا کفیر و کاندیدا پاراپسیلوزیس نیز هر کدام با فراوانی ۱٪ در مرتبه سوم قرار گرفتند. برای بررسی حساسیت دارویی از روش استاندارد Broth Microdilution در این مطالعه مطابق روش NCCLS M27A از محیط RPMI 1640 استفاده گردید (۱۵). تهیه این محیط کشت نیازمند بافری می باشد که فاقد اثرات آنتا گونیستی با داروهای ضد قارچی باشد. یکی از بافرهایی که اثر رضایت بخشی بر روی داروهای ضد قارچی دارد بافر MOPS یا ۱۳ N-morpholin propan sulfonic acid می باشد که برای PH=7 غلظت ۱-۱ mol /۱۶۵- باید داشته باشد. در انجام تست حساسیت دارویی سوسپانسیون مخمری مورد آزمایش را با استفاده از سه روش، شمارش با هموسیئومتر، اسپکتروفتومتر، کدورت سنجی چشمی می توان فراهم کرد. در بین سه روش فوق شمارش با لام هموسیئومتر از دقت به مراتب بیشتری برخوردار می باشد. جهت بررسی فعالیت و پتانسیل تأثیر داروهای ضد قارچی روشهای مختلفی وجود دارد از آنجمله می توان به دیسک دیفیوژن آگار، میکرو دیلوژن برات، رقت آگار اشاره کرد که هر کدام از این روش ها از معایب و مزایای خاص برخوردارند (۱۹ و ۱۵).

روش استفاده از Semisolid agar dilution به منظور بررسی حساسیت دارویی توصیف شده ولی روش Microdilution در مقایسه با این روش ارزاتر و بهتر می باشد زیرا انجام روش Semisolid agar هم مشکلتر می باشد و هم اینکه بیشتر برای بررسی حساسیت دارویی کپکها مورد استفاده می شود (۱۲). Barchiesif و همکاران نتایج مشابهی را میان دو روش Macro dilution و Micro dilution در مطالعه اثر فلوکونازول و آمفوتریسین ب و فلو سائتوزین بر روی تعداد زیادی از ایزوله های مخمری رؤیت کردند (۱۹). انجمن بین المللی تعیین حساسیت دارویی دریافتند که روش Microdilution با محیط کشت RPMI 1640 نتایج MIC قابل اطمینانی را نشان می دهد. این روش در مقایسه با Agar dilution از لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه می باشد روش Micro dilution، روش استاندارد توصیه شده توسط NCCLS M27A می باشد (۱۵). دلیل مزایای ذکر شده در مطالعات مختلف و نیز دسترسی به مواد مورد لزوم این روش در بررسی حاضر از آن استفاده شد. تشخیص نهایی و قطعی گونه های کاندیدا فقط بر اساس ویژگی های فنوتیپی مختلف ممکن می باشد اما استفاده از یک تست به تنهایی برای این منظور کافی نمی باشد، لذا شناسایی دقیق گونه های کاندیدی آلیکس و غیر آلیکس مسبب پریتونیت های کاندیدی در افرادی که دیالیز صفاقی انجام می دهند، ضروری می باشد. لذا آزمایشگاههای تشخیص طبی نیازمند افزایش قابلیت های خود جهت تشخیص سریع این مخمرها با تکیه بر روش های مولکولی ساده و معتبر و ارزان با حساسیت بالا می باشند. علاوه بر اینکه حساسیت این میکروارگانسیم در مقابل داروهای ضد قارچی مختلف متغیر بوده ولی مشکلاتی را در درمان بیماران ایجاد می نماید، لذا ارزیابی حساسیت دارویی کلیه کاندیداهای ایزوله شده از این بیماران نسبت به سایر داروهای ضد قارچی موجود در ایران و سایر جوامع پیشنهاد می شود. Pfaller و همکاران

در مطالعه حاضر نتایج حاصل از PCR-RFLP جهت شناسایی ایزوله های کلینیکی از بیماران با نتایج حاصل از کشت نمونه ها بر روی محیط کروم اگر مقایسه و تایید می شوند. دانشمندان با استفاده از ۶ آنزیم، روشی را برای تمایز ۱۲ مخمر شناخته شده کلینیکی در سطح گونه از طریق تکثیر زیر واحدهای کوچک 18SRNA ریپوزومی و شناسایی گونه های کاندیدا توسط PCR-RFLP به کار بردند در تمام این مطالعات گونه های کاندیدا توسط این روش تمایز می شوند (۱۶ و ۱۸). اما در مطالعه اخیر تنها با استفاده از یک آنزیم برشی MSPI محصولات تکثیری PCR هر ۴ گونه کاندیدا که دلیل اصلی بروز بالای ۹۵٪ از عفونت ها هستند، شناسایی می شوند. این آنزیم الگوهای برشی خاص هرگونه را ارائه می کند. علاوه بر این نتایج حاصل از آنالیز PCR-RFLP ایزوله های کلینیکی مورد آزمایش قابل مقایسه با نتایج نمونه های کشت شده بر روی محیط کروم آگار کاندیدا می باشد. متأسفانه برش آنزیمی کاندیدا آلیکس و کاندیدا دابلینسیس با MSPI الگوهای الکتروفوریک مشابهی داشته و به آنزیم دیگری نیز جهت تمایز این ۲ گونه نیازمند بودیم. در مطالعه حاضر آنزیم برشی MSPI جهت دستیابی به بهترین الگوهای طولی مختص هرگونه انتخاب شد. برش در نواحی ITS گونه های متفاوت کاندیدا توسط MSPI باندهایی با سایز های مختلف تولید می کند. این باندها در مورد کاندیدا آلیکس، گلابراتا، تروپیکالیس، کروزوئی ۲ عدد و در مورد کاندیدا گیلرموندی سه عدد می باشد. اما هیچ جایگاه شناسایی جهت برش در ناحیه ITS توسط MSPI برای کاندیدا پاراپسیلوزیس گزارش نشده است. لذا محصول PCR و محصولات برشی حاصل برای آن سایز مشابهی خواهند داشت. بنابراین پس از تکثیر ناحیه rDNA قارچی توسط پرایمرهای همگانی ITS1, ITS4 و برش آنزیمی محصولات PCR توسط آنزیم برشی MSP I قطعاتی با سایزهای مختلف تولید می شوند که تعداد این قطعات در مورد آلیکس ۲ عدد و در مورد گیلرموندی ۳ عدد می باشد اما هیچ جایگاه شناسایی برای کاندیدا پاراپسیلوزیس و کفیر وجود نداشت محصولات PCR و برش آنزیمی آنها سایز مشابهی داشتند از آنجائیکه وزن مولکولی نمونه شماره ۴ تقریباً به کاندیدا پاراپسیلوزیس نزدیک بود و آزمایشات تاییدی کشت بر روی محیط ساپرو دکستروز آگار و ایجاد کلنی های چروکیده توسط پاراپسیلوزیس در این محیط و تولید رنگ صورتی و بنفش بر روی محیط

دقیق گونه های کاندیدای آلبیکنس و غیر آلبیکنس مسبب پریتونیت های کاندیدایی در افرادی که دیالیز صفاقی انجام می دهند، ضروری می باشد و آزمایشگاههای تشخیص طبی نیازمند افزایش قابلیت های خود جهت تشخیص سریع این مخمرها با تکیه بر روش های مولکولی ساده و معتبر و ارزان با حساسیت بالا می باشند. زیرا شناخت بهتر این عوامل پاتوژن برای درک روابط انگل - میزبان و برای درک پاتوژن و سپس کنترل موارد کاندیدایی پریتونیت ضروری می باشد. علاوه بر اینکه حساسیت این میکروارگانیسم در مقابل داروهای ضد قارچی مختلف متغیر بوده و مشکلاتی را در درمان بیماران ایجاد می نماید، لذا ارزیابی حساسیت دارویی کلیه کاندیداهای ایزوله شده از این بیماران نسبت به سایر داروهای ضد قارچی موجود در ایران و سایر جوامع پیشنهاد می شود.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از زحمات کلیه کارشناسان و مسئولان آزمایشگاههای قارچ شناسی و مرکز تحقیقات بیولوژی ملکولی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران که در انجام این تحقیق ما را یاری کردند، تشکر و قدردانی می گردد.

الگوی زمینه ای توزیع ایزوله های حساس و مقاوم به داروی مخمرهای کاندیدا را ارائه کرده اند، در این مطالعه هدف، بررسی حداقل غلظت های مهار کنندگی ۳ داروی فلوکونازول و امفوتریسین B و ۵ فلوسیتوزین در گونه های کاندیدا اعم از آلبیکنس و غیر آلبیکنس در بیمارانی که دیالیز داخل صفاقی انجام می دادند، بود (۲۴). کمیته بین المللی استانداردهای آزمایشگاهی بالینی روش دیلوشن برات M-۲۷ را در آزمایشگاههای تشخیصی به عنوان روش منبع برای تست حساسیت ضد قارچی مخمرهای پاتوژن مطرح کرده اند ولی استفاده از آنها نیاز به زمان زیادی دارد، در این مطالعه با تکیه بر تکنیک MIC حساسیت به داروهایی مانند فلوکونازول و امفوتریسین B، ۵ فلوسیتوزین بررسی شد (۱۵ و ۲۵). تمام گونه های ایزوله شده نسبت به داروهای ضد قارچی امفوتریسین B، فلوکونازول، ۵- فلوسیتوزین حساس بوده و دامنه ۵۰ و MIC_{۹۰} بدست آمده برای گونه های ایزوله شده در مقایسه با MIC این داروها برای گونه رفرنس نشان می دهد که تمام موارد ایزوله شده (۱۰۰٪) در دامنه MIC رفرنس جای می گرفتند (۲۶). بنابراین میتوان از این تحقیق نتیجه گرفت از آنجائیکه تشخیص نهایی و قطعی گونه های کاندیدا فقط بر اساس ویژگی های فنوتیپی مختلف ممکن می باشد، اما استفاده از یک تست به تنهایی برای این منظور کافی نمی باشد، لذا شناسایی

Drug Resistance of Candida Species Isolated from Fungal Peritonitis by PCR-RFLP Method

M. Alinejad (MSc)¹, A. Nasrollahi Omran (PhD)^{2*}, S. J. Hashemi (PhD)³

1. Islamic Azad University of Tonekabon Branch, Tonekabon, Iran
2. Department of Medical Mycology, Faculty of Medical Sciences, Islamic Azad University of Tonekabon Branch, Tonekabon, Iran
3. Department of Medical Mycology, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

J Babol Univ Med Sci; 14(1); Jan 2012

Received: Apr 8th 2011, Revised: Jun 29th 2011, Accepted: Sep 7th 2011.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Fungal peritonitis is a relatively rare disease with serious complications in peritoneal dialysis patients and is associated with significant morbidity and mortality. Candida species are the most common cause of fungal peritonitis. The objective of this study was to isolate the Candida species in the patients with peritoneal dialysis by molecular methods, and thus to determine their drug resistance.

METHODS: In this cross-sectional study, sampling (peritoneal samples) was carried out on 210 suspicious patients with peritonitis after peritoneal dialysis in Tehran, Iran in 2010. Species identification was done by direct microscopic tests, culture on Chromagar and Corn meal agar, Germ tube test in bovine serum, Urease test, and biochemical identification with the API 20 kit. Identification of isolated yeasts was confirmed by PCR-RELF method. Antifungal susceptibility testing of isolated Candida species was conducted by the broth dilution method in accordance with the National Committee on Clinical Laboratory Standards guidelines [NCCLS-M27].

FINDINGS: Totally 210 samples were surveyed that 40 cases (19.05%) with microbial peritonitis were identified based on experiments, which only 9 cases (22.5%) had Candida peritonitis which determined as specific species in accordance with PCR-RFLP molecular technique for confirming phenotyping methods. Among these 9 cases of isolated candida species, 5 cases of them (55%) were *C. albicans*, 1 case (11%) was *C. Kefyr* and 2 cases (22%) were *C. guilliermondii* and also 1 case (11%) was *C. parapsilosis*. The MIC determined by antifungal susceptibility testing were: *C. albicans* (Amphotericin B=0.125 µg/ml, Fluconazole=2 µg/ml, 5- Flucytosine=2 µg/ml), *C. guilliermondii* (Amph B=1 µg/ml; Flu=2 µg/ml, 5- Fluc=4 µg/ml), *C. Kefyr* (Amph B=0.5-1 µg/ml, Flu=0.5- 1 µg/ml, 5- Fluc=2-4 µg/ml) and *C. parapsilosis* (Amph B =0.5µ g/ml, Flu =1 µg/ml, 5- Fluc=0.5g/ml).

CONCLUSION: Accurate identification of *Candida albicans* and non-*Candida albicans* species cases of *Candida* peritonitis in patients with peritoneal dialysis is necessary.

KEY WORDS: *Candida*, Fungal peritonitis, Drug resistance, Minimum inhibitory concentration, Polymerase chain reaction, Restriction fragment length polymorphism.

*Corresponding Author;

Address: Department of Medical Mycology, Faculty of Medical Sciences, Islamic Azad University of Tonekabon Branch, Tonekabon, Iran, Postal Code: 4684161167

Tel: +98 192 4271105

E-mail: Ayat51@yahoo.co.in

References

1. Hennings E. Severe case of Candida peritonitis in patient on CAPD- successful treatment. *Mycoses* 2005;48(Suppl 1):78-83.
2. Kleinpeter MA. Shifts in dialysis patients from natural disasters in 2005. *Hemodial Int* 2007;11(Suppl 3):S33-7.
3. Siva B, Hawley CM, McDonald SP, et al. Pseudomonas peritonitis in Australia: predictors, treatment, and outcomes in 91 cases. *Clin J AM Soc Nephrol* 2009;4(5):957-64.
4. Arfania D, Everett ED, Nolph KD, Rubin J. Uncommon causes of peritonitis in patients undergoing peritoneal dialysis. *Arch Intern Med* 1981;141(1):61-4.
5. Kim DK, Yoo TH, Ryu DR, et al. Changes in causative organisms and their antimicrobial susceptibilities in CAPD peritonitis: a single centers experience over one decade. *Perit Dial Int* 2004;24(5):424-32.
6. Bren A. Fungal peritonitis in patients on continuous ambulatory peritoneal dialysis. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 1988;17(12):839-43.
7. Goldie SJ, Kiernan-Tridle L, Torres C, et al. Fungal peritonitis in a large chronic peritoneal dialysis population: a report of 55 episodes. *Am J Kidney Dis* 1996;28(1):86-91.
8. Shokohi T, Hashemi Soteh MB, Pouri ZS, Hedayati MT, Mayahi S. Identification of Candida species using PCR-RFLP in cancer patients in Iran. *Indian J Med Microbiol* 2010;28(2):147-51.
9. Cox SD, Walsh SB, Yaqoob MM, Fan SL. Predictors of survival and technique success after reinsertion of peritoneal dialysis catheter following severe peritonitis. *Perit Dial Int* 2007;27(1):67-73.
10. Kavanagh D, Prescott GJ, Mactier RA. Peritoneal dialysis-associated peritonitis in Scotland (1999-2002). *Nephrol Dial Transplant* 2004;19(10):2584-92.
11. Szeto CC, Chow VC, Chow KM. Entrobacteriaceae peritonitis complicating peritoneal dialysis: a review of 210 consecutive cases. *Kidney Int* 2006;69(7):1245-54.
12. Espinel Ingroff A, Kish CW, Kerkering TM, et al. Collaborative comparison of broth macrodilution and microdilution antifungal susceptibility tests. *J Clin Microbiol* 1992;30(12):3138-45.
13. Levine J, Bernard DB, Idelson BA, Farnham H, Saunders C, Sugar AM. Fungal peritonitis complicating continuous ambulatory peritoneal dialysis: Successful treatment with fluconazole, a new orally active antifungal agent. *Am J Med* 1989;86(6 Pt 2):825-9.
14. Montenegro J, Aguirre R, Gonzalez O, Martinze I, Saracho R. Fluconazole treatment of candida peritonitis with delayed removal of the peritoneal dialysis catheter. *Clin Nephrol* 1995; 44:60-63.
15. National Committee for Clinical Laboratory Standards. Reference method for broth dilution antifungal susceptibility testing for yeasts. Tentative standard. M27-T. Villanova, 1995.
16. Mirhendi H, Makimoura K, Khorimizadeh M, Yamaguchi H. A one-enzyme PCR-RFLP assay for identification of six medically important Candida species. *Nihon Ishinkin Gakkai Zasshi* 2006;47(3):225-9.
17. Afsarian MH, Zaini F, Kordbacheh P, Mahmoudi M, Rezaei S, Safara M. Identification and study of non-Albicans Candida species isolated from clinical materials of patients with Candidiasis. *Tehran Univ Med J* 2007;64(12):38-47. [in Persian]
18. Dendis M, Horvath R, Michalek J, et al. PCR-RFLP detection and species identification of fungal pathogens in patients febrile neutropenia. *Clin Microbiol Infect* 2003;9(12):1191-202.
19. Barchiesi F, Colombo AL, McGough DA, Rinald MG. Comparative study of broth macrodilution and microdilution techniques for in vitro antifungal susceptibility testing of yeasts by using the National Committee for Clinical Laboratory Standards proposed standard. *J Clin Microbiol* 1994;32(10):2494-500.
20. Piraino B, Bailie GR, Bernardini J, et al. Peritoneal dialysis-related infections recommendations. *Perit Dial Int* 2005;25(2):107-31.

21. Eisenberg ES, Leviton I, Soeiro R. Fungal peritonitis in patients receiving peritoneal dialysis: experience with 11 patients and review of literature. *Rev Infect Dis* 1986;8(3):309-21.
22. Isogai H, Mulu A, Diro E, Tekleselassie H, Isogai E. Identification of *Candida* species from HIV infected patients in ethiopia by combination of CHROMagar, Tobacco agar and PCR of amplified internally transcribed rRNASpacer region. *J Appl Res* 2010;10(1):2-8.
23. Sullivan DJ, Henman MC, Moran GP. Molecular genetic approaches to identification epidemiology and taxonomy of non albicans candida species. *J Med Microbiol* 1996;44(6):399-408.
24. Pfaller MA, Grant C, Mortland V, Rhine Challberg J. Comparative evaluation of alternative methods for broth dilution susceptibility testing of fluconazole against *Candida albicans*. *J Clin Microbiol* 1994;32(2):506-9.
25. Weems JJ Jr. *Candida parapsilosis*: epidemiology, pathogenicity, clinical manifestations, and antimicrobial susceptibility. *Clin Infect Dis* 1992;14(3):756-66.
26. Cirak MY, Kalkanci A, Kustimur S. Use of molecular methods in identification of *Candida* species and evaluation of Fluconazole resistance. *Mem Inst Oswaldo Cruz* 2003;98(8):1027-32.